

RESOLUCIÓ SOBRE SEGURETAT I SALUT LABORAL
XXXI AGO - Badalona, 28 i 29 de març de 2009

A l'anterior assemblea general ordinària (AGO 2008) es va plantejar la importància d'abordar la temàtica de la salut laboral de la gent jove. El conjunt de característiques del lloc de treball o de la tasca desenvolupada incideixen sobre el benestar físic, mental i social dels treballadors i treballadores. Les condicions laborals condicionen l'existència de riscos per la salut, és a dir, influeixen en la possibilitat que un/a treballador/a pateixi un determinat dany derivat de l'activitat laboral realitzada.

Segons dades del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya, durant l'any 2006 es van registrar a Catalunya 162.979 accidents de treball en jornada laboral que varen causar baixa. D'aquests accidents, el 16,1% (26.290) els van patir joves de 16 a 24 anys, i el 33,5% (54.663), el grup d'edat comprès entre 25 i 34 anys. El 65,8% dels accidents de 16 a 24 anys i el 46,1% dels del grup de 25 a 34 anys corresponien a contractes temporals. Tanmateix, la dada més preocupant és l'índex d'incidència (proporció d'accidentats respecte el total de població ocupada). Pels joves de 16 a 24 anys és el més alt (8.303,9 accidents per cada 100.000 treballadors) de tots els trams d'edat (l'índex d'incidència mitjà per a tots els grups d'edat és de 5.764,7 accidents per cada 100.000 treballadors). Les dades deixen ben palès que la salut laboral dels i de les joves està estretament relacionada amb les condicions laborals i, per tant, està molt lligada a la temporalitat i la subcontractació, que incrementen el risc de patir danys, lesions, o malalties derivades de les tasques realitzades en el lloc de treball l'ocupació.

La inexperiència laboral dels joves, juntament amb la temporalitat, són factors que incideixen en el fet que es tracti del col·lectiu d'edat amb més accidents de treball. La recent incorporació al mercat laboral i el fet de canviar sovint de feina a causa de la temporalitat contractual fan que els joves no assoleixin l'experiència i els coneixements per tal de poder prevenir aquests accidents. Queda clar, doncs, que la millor forma de lluitar contra la sinistralitat laboral i altres problemes de salut laboral és reduir la temporalitat i la precarietat laboral, fomentant una ocupació fixa, ben remunerada, amb unes condicions dignes, amb uns ritmes de producció adequats, i amb la deguda formació i informació per un desenvolupament lliure de riscos.

Cal fer esment també a la jornada laboral, ja que un excés de treball amb jornades interminables o amb jornades de rotació de torns poden comportar un esgotament del treballador, i de vegades fins i tot poden estar relacionades amb un detriment de la productivitat del treballador i una major propensió a emmalaltir. D'altra banda, les jornades laborals molt llargues o per torns rotatius poden anar en detriment de la productivitat del treballador.

Cal que les empreses acompleixin la llei, és a dir, que garanteixin a cada treballador una formació teòrica i pràctica centrada específicament en els riscos i les accions preventives del seu lloc de treball. D'altra banda, els empresaris han d'estar oberts a la consulta i participació dels treballadors i treballadores de la mà de la seva representació legal, delegats i comitè de salut, ja que, per molt joves que siguin, tenen dret a presentar propostes per a la millora de la salut dels treballadors, tant a l'empresari com als òrgans de participació i representació.

Per tal d'evitar riscos sobre la salut dels treballadors i treballadores cal fomentar la cultura de la prevenció, i en aquest sentit s'imposa la necessitat de dirigir una part d'aquesta cultura de prevenció als centre educatius, ja que és un marc idoni per educar a infants i adolescents en la cultura de la prevenció de riscos laborals. L'escola ha de ser un espai on es preservi la seguretat i la salut de l'alumnat que en un futur s'incorporaran al món del treball. Amb això aconseguirem que bona part dels estudiants actuals, quan els arribi el moment de ser treballadors i treballadores, comptin amb els coneixements necessaris, hàbits de treball segurs i consciència sobre la importància de la salut laboral. Tenint en compte el nombre d'accidents laborals del nostre país (dels més alts de la Unió Europea) i la seva incidència en la població jove, la conclusió és evident: hi ha una manca de formació en matèria de prevenció de riscos laborals, i no sols en els treballadors i

les treballadores en actiu, sinó també en totes les persones que estan en un període de formació, així com una mancança de mesures legals per a aquelles empreses que incompleixin la llei.

Resulta idoni que la introducció de la cultura preventiva al sistema educatiu es faci de forma integral, en especial a l'alumnat més proper al món laboral (ens referim als cursos de batxillerat, cicles formatius, programes de garantia social, tallers ocupacionals i també a l'etapa universitària).

Considerem que les polítiques en matèria de seguretat i salut laboral del la gent jove han de contenir de forma prioritària els següents aspectes:

A) ACONSEGUIR UNES CONDICIONS LABORALS DIGNES PER ALS TREBALLADORS I TREBALLADORES JOVES

- Reducció de la precarietat laboral creant fórmules de contractació de qualitat per als joves.
- Reducció de temporalitat laboral.
- Reducció de la subcontractació com a forma de difuminar la responsabilitat empresarial vers el/la treballador/a.
- Fomentar la conciliació de la vida laboral, familiar, formativa i participativa (repartiment de la càrrega total de treball, evitar jornades i torns que dificultin l'harmonització dels diferents temps de vida, etc.)
- Rebutjar iniciatives que retallin els drets laborals i que vagin en contra de la salut laboral, com és el cas de la proposta de normativa de la Unió Europea que pretenia ampliar el màxim de la setmana laboral fins a 65 hores.

B) ACONSEGUIR UNA VERITABLE CULTURA DE LA PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS

- Les empreses han de garantir a cada treballador una formació teòrica i pràctica centrada en els riscos del seu lloc de treball i la seva prevenció.
- Donar tractament en matèria de prevenció a tots els sectors on es produeixen alts índexs de sinistralitat laboral.
- Les avaluacions de riscos i plans de prevenció han d'especificar si hi ha treballadors menors d'edat i si s'han d'establir mesures adequades.
- Controlar de forma exhaustiva a les empreses de treball temporal en temes de prevenció de riscos laborals.
- Incrementar les inspeccions a les empreses, especialment en els sectors amb índexs de sinistralitat més elevats, per detectar aquelles que incompleixen la Llei de prevenció de riscos laborals i prendre les mesures legals corresponents en cas contrari.
- Realització de reconeixements mèdics per a la vigilància de la salut dels treballadors a les empreses.

C) DESENVOLUPAR UNA EDUCACIÓ INTEGRAL EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ

- Cal una educació integral de la cultura de la prevenció de riscos laborals als centres educatius (a totes les etapes educatives).
- Els plans d'educació han de recollir la seguretat i la salut, no sols de manera teòrica sinó de manera pràctica, perquè els joves treballadors coneguin els seus drets i obligacions en incorporar-se al mercat laboral.
- Prioritzar l'educació en matèria de prevenció en l'alumnat "prelaboral", i en especial a la formació professional (cicles formatius).

D) INVESTIGAR SOBRE LA SEURETAT I SALUT LABORAL DELS JOVES

- Obrir línies de recerca per tal de conèixer millor la realitat de la salut laboral dels joves a Catalunya.
- Crear un sistema d'indicadors estable per tal de conèixer l'evolució de la salut laboral dels joves, així com la seva comparativa, a nivell territorial, professional, contractual, etc.